

Curtea de Conturi semnaleaza necesitatea re proiectarii Sistemului national de adapostire a populatiei în caz de conflict armat

Curtea de Conturi recomanda autoritatilor responsabile sa elaboreze o Conceptie nationala a adapostirii populatiei în situatie de conflict armat, ca activitate pe timp de pace de pregatire a adapostirii populatiei, întrucât actuala organizare a Sistemului national de adapostire din România nu asigura o protectie suficienta a populatiei în situatia unui conflict, conform unui comunicat de presa.

De asemenea, Curtea apreciaza ca sunt necesare demersuri pentru organizarea si actualizarea evidentei adaposturilor de protectie civila si a adaposturilor simple, precum si o analiza a fondului de adapostire existent si stabilirea criteriilor de selectare a adaposturilor care urmeaza sa fie reabilitate.

Recomandarile au fost formulate cu prilejul unui audit al performantei privind situatia adaposturilor de protectie civila, desfasurat pe parcursul anului trecut si care a vizat perioada 2021-2023. Misiunea de audit a evaluat masura în care: managementul activitatii de adapostire în caz de conflict armat a fost eficient; adaposturile de protectie civila sunt functionale si pot fi utilizate în situatie de conflict armat; adaposturile de protectie civila care compun Sistemul national de adapostire sunt suficiente pentru adapostirea populatiei în caz de conflict armat.

Institutia mentioneaza ca au fost colectate date de la entitati ale administratiei publice centrale, locale si din mediul universitar.

Potrivit Curtii de Conturi, adapostirea, ca parte componenta a protectiei civile în România, este insuficient reglementata, iar legislatia existenta trebuie adaptata contextului actual, mentioneaza auditorii. Nu a fost definit riscul de conflict armat, asociat cu adapostirea populatiei si nu a fost stabilita o autoritate cu rol principal pentru activitatea de pregatire a adapostirii populatiei în astfel de situatii exceptionale. În prezent nu se cunoaste numarul total al adaposturilor de protectie civila si al adaposturilor simple care se pot amenaja în astfel de situatii, întrucât cele mai multe autoritati publice locale nu au inventariat spatiile de adapostire.

Reglementarile privind activitatea de adapostire a populatiei în caz de conflict armat si dotarea majoritatii adaposturilor de protectie civila si a punctelor de comanda sunt ramase la nivelul anilor '70. Întrucât nu au existat situatii de conflict armat pe teritoriul României, adaposturile nu au fost utilizate în scopul pentru care au fost construite. În prezent, multe dintre acestea sunt insalubre, impracticabile sau transformate de proprietari în depozite, în timp ce altele au suferit modificari, astfel încât spatiile respective nu mai corespund normativelor de adapostire.

În România, capacitatea de adapostire a populatiei în caz de atac aerian este de 3,21% (611.922 persoane) în adaposturi special construite, respectiv de 5,19% (989.507 persoane), daca luam în considerare si alte spatii de adapostire identificate (spatii de la metrou, parcuri, pasaje si galerii subterane, tuneluri etc.), raportat la totalul populatiei rezidente (19.053.815 persoane). Din totalul de 5072 de adaposturi de protectie civila, publice si private, 2543 sunt neoperationale (50,14%). Fondul de adapostire este vechi, 73% din adaposturi, respectiv 3711, sunt construite înainte de anul 1990.

Institutia de control abilitata pentru verificarea respectarii normelor si instructiunilor privind adaposturile de protectie civila din România este Inspectoratul General pentru Situatii de Urgenta (IGSU). Inspectoratul este abilitat sa verifice atât fondul de adapostire existent, cât si adaposturile care se construiesc, în baza avizelor aprobate si a autorizatiilor de constructie emise.

Potrivit raportului de audit, reprezentantii ISU au remarcat, cu prilejul controalelor desfasurate, ca aplicarea amenzilor pentru deficientele constatate nu constituie un instrument coercitiv destul de puternic pentru ca dezvoltatorii imobiliari care au în sarcina constructia de noi adaposturi sa respecte în totalitate legislatia si sa solicite la receptia finala a lucrarii si autorizarea pentru constructia adapostului de protectie civila, asa cum a fost prevazut în documentatia tehnica si în avizul acordat initial.

Raportul de audit al performantei "Adaposturile de protectie civila între realitate si necesitate" poate fi accesat pe site-ul institutiei.